

Frida Eningsjö
Miljöavdelningschef
0171-62 51 58

Landsbygds- och
infrastruktursdepartementet
Li.reminssvar@regeringskansliet.se

Ärende: Remiss av betänkande: En översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan

Landsbygds- och infrastruktursdepartementet diarienummer: LI2025/01164

Sammanfattning

Enköpings kommun ställer sig inte bakom det remitterade förslaget. Detta för att kommunen bedömer att reformen av kontrollorganisation inte är tillräckligt utredd för att det bästa alternativt ska kunna säkerställas. Kommunen bedömer också att genomförandetiden är för kort och att för många frågor ännu saknar svar.

Kommunen håller med om att en förändring behövs men bedömer inte att förslaget rätt ut alternativen ordentligt. Det förslagna alternativet har även för många brister i genomförandeprocessen och tidsåtgång.

Aspekter med förslaget som innebär fördelar enligt kommunen

Komplexiteten och omfattningen på uppdraget.

Livsmedelskontrollen blir mer och mer omfattande. Det kommer ny lagstiftning, uppdaterad lagstiftning, nya praxis, förväntningar om ökat arbete med fusk och kring brottslighet. Det kräver mycket tid för inläsning och tolkning. Detta bedömer kommunen att en centraliserad organisation skulle kunna anpassa sig till snabbare, samt att företagen skulle börja kontrolleras enligt detta ungefär samtidigt.

Tillgång till kompetens.

Kommunen ser att centraliseringen skulle innebära tillgång till resurser med specialistkompetens som kan nyttjas inom hela landet.

Ökad handlingsutrymme.

Ur ett brottsförebyggande perspektiv bedömer kommunen att förslaget är positivt, då en och samma kontrollmyndighet har juridiskt handlingsutrymme över kommungränser.

Aspekter med förslaget som innebär både för- och nackdelar enligt kommunen

Administrativ tid för företag.

Företagare som enbart berörs av livsmedelskontroll kommer få minskad administrationstid. För de som berörs av kommunens tillsyn inom alkohol, tobak och miljöbalken blir den administrativa bördan istället högre, eftersom kontakt ska ske med flera myndigheter.

Handlingen upprättad av Frida Eningsjö, 2025-10-03, ALL.2025.1390

Rådgivning och stöd.

En centraliserad myndighet kan erbjuda mer enhetlig rådgivning och stöd till företag, vilket underlättar deras verksamhet och regeluppfyllelse. Kommunen bedömer dock att detta också skulle kunna lösas med nuvarande kontrollorganisation genom tydligare vägledning från livsmedelsverket.

Effektivare kontroller.

En centraliserad myndighet kan implementera enhetliga system och arbetssätt för kontroller, vilket minskar tids- och resursåtgång för samordning och uppföljning. Kommunen tycker dock man tappat aspekten med restid, eftersom den totalt bli betydligt längre, speciellt för Enköpings kommun som har en aktiv landsbygd.

Många små kontrollmyndigheter.

Kommunen instämmer att det finns utmaningar med att många kontrollmyndigheter har väldigt få resurser. Detta är dock inte ett generellt problem. Bättre samverkan kommuner emellan skulle kunna lösa problemet.

Avgiften.

Företag som tidigare kontrollerats av kommuner kan få högre avgifter när Livsmedelsverket tar över kontrollen, eftersom Livsmedelsverkets timtaxa sannolikt är högre än kommunernas. Däremot skulle avgiften bli mer likartad över landet eftersom timtaxan varierar från kommun till kommun, vilket företag tycker är orättvist.

Aspekter med förslaget som innebär nackdelar enligt kommunen

Förlust av lokal närvaro och samverkan.

Om kommunerna förlorar ansvaret för den lokala livsmedelskontrollen innebär det mindre lokal närvaro och inblick. I samband med kommunens tillsyn inom andra lagstiftningsområden och genom närvaron det skapar finns bra lokal kännedom och tillsyn kan ske snabbt och effektivt när det behövs. Detta skulle försvinna vid centralisering.

Samverkan och samarbete.

Enköpings kommun har ett nära samarbete med lokalpolisen i det brottsförebyggande arbetet, något som kommunen tror förloras vid centralisering. Samverkan med kringliggande kommuner och internt är även något Enköpings kommun är bra på och som kommunen ser många fördelar med (hög kunskapsnivå, bra koll över kommungränserna etc).

Näringslivsaspekten.

Kommunens näringslivsavdelning lyssnar in företagets behov, är närvarande, aktiva och hjälpsamma. De för fram synpunkter och önskemål från företagen till kontrollmyndigheten lokalt och en åtgärd, ett möte eller dylikt initieras. Ett samarbete kommunen är stolta över och som kan utvecklas ytterligare och förändras utifrån behoven. Detta samarbete skulle bli mycket svårare att upprätthålla vid en centralisering av kontrollen.

"Finska modellen" aldrig utredd.

Enköpings kommun bedömer att kommunsverige är eniga om att ett omtag behöver göras vad gäller kontrollorganisationen. Kommunen bedömer att det finns många

fördelar med den finska modellen, särskilt sett till Sveriges stora yta. En mer omfattande utredning av modellen behöver göras.

Omställningsarbetet.

Det tar lång tid att genomföra en process likt denna, vilket är resurskrävande och tar lång tid. Att detta ska vara klart till 2028 bedömer kommunen som orealistiskt. En mer realistisk tidsplan skulle krävas.

Revidering.

Kommunen bedömer att förslaget bör revideras och ses över på nytt.

Kopiamottagare

- li.dl@regeringskansliet.se

Handlingen upprättad av Frida Eningsjö ,2025-10-03, ALL.2025.1390